Ч. 121 (14.370). Львів, середа 3. ..рвня 1936. Poczłowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, францїї, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ювилейна Академія для вшанування митр. Шептицького в Нюйорку.

Редакція наша дістала нині з Ню Йорку телеграму такого змісту:

„Дві тисячі двісті людей, зібраних останньої неділі у голі Карнегі на концерті під орудою Кошиця, після промов монсіньора Лявеля у заступстві кардинала Гаєса та о. Ляфоржа в імені католицького тижневика „Америка“ пересилають привіт і поклін Князеві Церкви Митрополитові А. Шептицькому у Львові. — За комітет: *о. Тарнавський, Сказків, Демидчук*“.

Новий устрій Абисинії.

РИМ, 2. 6. Стефані. Рада міністрів ухвалила проєкт про політично-адміністративну організацію італ. Східної Африки. Край буде ділитися на 5 провінцій. Побіч центрального уряду буде дві дорадчі колеґії: „урядова рада“ з високих урядовців та „ґенеральна рада“ з 6-ох італійців і 6-х тубільців.

РИМ, 2. 6. ПАТ. Обговорюючи органічний закон для італ. Сх. Африки, Вірджініо Гайда підчеркує його радикальний характер: він за одним замахом **ліквідує феодальний устрій Абисинії**, раси відбирає всяку владу і уважає їх звичайними громадянами. Також поміж поодинокими племенами не буде більше станових ріжниць.

Адміністративно буде Абисинія ділитися на губернаторати на основі етнічних, географічних та історичних ріжниць. Губернаторові Адіс Абеби підлягатиме околиця міста в лучі 60 км. Іслям матиме повні права на землях, заселених музулманами, коптійська церква — у християнських провінціях. Договір з Апостольською Столицею урегулює становище білих католиків та католицьких місій.

Органічний **закон дбає про збереження чистоти італійської раси, тому не признає громадянських прав мішанцям.**

Неґус заповідає пропаґандивну кампанію проти Італії.

ЛЬОНДОН, 2. 6. ПАТ. На чердаку „Оксфорд“ дав Гайле Селясіє інтерв'ю представникові „Ню Кроникл“. Він висловив глибоку вдячність Англії та іншим членам Ліґи Націй, що станули в обороні Абисинії. До Европи їде, щоб познайомити її публічну опінію з італійськими методами війни. **Запитаю — заявив він — цілий світ, чи це справедливо, щоб абисинську цивілізацію, яка існує від 25-ох століть, знищено варварським способом за 25 тижнів.** Неґус сподіється, що матиме свободу діяльности і не тратить довіря до Женеви. **„Багато малих держав є так само заінтересованих як і ми у тому, щоб сила не панувала над правом“** — закінчив цісар.

Австрійський канцлер в Італії.

ВІДЕНЬ, 2. 6. ПАТ. Після наради кабінету канц. Шушніґ виїхав несподівано до Італії, мовляв, на відпочинок. Австр. міродатні круги заявляють, що тої подорожі не слід вязати з евент. протестом Малої Антанти проти загальної військової служби в Австрії.

Консолідація французького центру.

ПАРИЖ, 2. 6. ПАТ. 40 послів франц. центрових партій „радикальної лівиці“ та „незалежної лівиці“ получилися у **„незалежну демократичну радикальну лівицю“**. Крім того повстала друга група під назвою **„републиканського і суспільного центру“**, що обнимає коло 25-х послів, з давнього „републ. центру“ і „републ. та сусп. центру“. „Демократичний аліянс“, що має 60-ох послів, змінив назву на **„аліянс лівих републиканців та незалежних радикалів“**.

ПЕРЕД ЗБІРНОЮ УМОВОЮ У ФРАНЦУСЬКОМУ ПРОМИСЛІ.

ПАРИЖ, 2. 6. ПАТ. Після нарад між підприємцями і робітниками металюрґічного промислу міністер праці заявив: Як все піде щасливо, в четвер можна буде підписати збірну умову.

СТРАЙК У ПАРИСЬКИХ ПРАЛЬНЯХ.

ПАРИЖ, 2. 6. ПАТ. 6.000 робітників пралень у Парижі й околиці почало страйк. В париській окрузі страйкує ще 8.000 металевих робітників.

І в Бельґії „людовий фронт“?

БРІССЕЛЬ, 2. 6. ПАТ. Авас. На конґресі бельґ. соціялістів виявилася, зокрема між валонами, **сильна тенденція утворити спільний фронт з комуністами.** Організація такого бльоку вимагалаб деякого часу, тому на новий уряд не мав би він впливу.

КРІЗА БЕЛЬҐІЙСЬКОГО УРЯДУ ЗАТЯГАЄТЬСЯ

БРІССЕЛЬ, 2. 6. ПАТ. **Ван Зелянд не приняв місії утворити новий уряд.**

БРІССЕЛЬ, 2. 6. ПАТ. Провідника бельґ. соціялістів Вандервельде покликали нині на 11. годину до королівської палати.

Палестинські міста без води і світла.

ГОСТРИЙ ВИСТУП АРАБСЬКИХ ПОСАДНИКІВ

ЄРУСАЛИМ, 2. 6. ПАТ. **Арабські посадники рішили на конференції у Рамаміяг перервати постачання води й електрики та перервати чищення міст Яффи, Наплюса, Рамлей, Лідди і Геброну.** Сумніваються, щоб це рішення вдалося перевести у життя в Єрусалимі і Яффі.

БРИТІЙСЬКІ ВІЙСЬКА.

ЄРУСАЛИМ, 2. 6. ПАТ. Британські війська в Палестині числять тепер всього 7.000 людей і складаються з 34-ох піхотних куренів, з 18-х танків і 30 бомбовців: очікують підмоги з Єгипту. Палестинська поліція має 2.729 членів, а саме 728 англійців, 1540 арабів і 461 жидів.

Заворушення, сутички, пожежі та замахи тревають дальше.

КОМУНІСТИ В ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ, 2. 6. Райтер. Центральний комітет комуніст. партії Палестини поширює між брит. вояками аґітаційні брошури в англійській мові, взиваючі до бунту. Між жидівськими робітниками кольпортують комун. брошури написані по гебрейськи, з закликом підтримати арабський страйк проти сіонізму й імперіялізму.

Про ситуацію на Дал. Сході.

Прага, кінець травня 1936.

Не треба, здається, зайвий раз повторяти, що т. зв. Далекий Схід — це одно з найнебезпечніших огнищ можливого майбутнього світового конфлікту і що Японія та СССР — це ті два головні партнери, це ті дві рушійні сили, які до такого конфлікту можуть довести. Тому не диво, що кожне слово рішальних чинників обох цих партнерів, яке так, чи інакше насвітлює теперішню політичну ситуацію Далекого Сходу, чи вказує на можливости її майбутнього розвитку, звертає на себе пильну увагу і находить відповідний відгомін у цілому світі. Одним із таких голосів в останньому часі був виступ японського військового міністра Тераучі дня 11. травня ц. р. на засіданні буджетової комісії палати послів японського парляменту. З голосів японської і далі англійської та совітської преси виступ Тераучі був присвячений характеристиці напруженого стану совітсько-японських взаємин. Представивши всебічно цей напружений стан, Тарaучі між іншим сказав (подаємо за часописом „Асахі“ у передруку совітської преси): Дехто каже, що нема ніяких причин, які повинні булиб спонукати СССР стати на позицію аґресії щодо Японії, адже саме СССР виявив ініціятиву, запропонувавши укласти пакт про ненапад. Проте пропозицію про пакт зробили тоді, коли пятирічка находилась ледви в процесі виконання. Тепер ситуація та умовини цілком змінилися. Дехто також каже, що продаж далекосхідної залізниці — це доказ відмови Совітів від далекосхідної політики. Це невірно: СССР продав залізницю лише тому, бо зрозумів, що вона втратила вже для нього всяку вартість, а тому ця продаж не має нічого спільного з відмовою СССР від своєї далекосхідної політики. Совіти поспішно будують сильні укріплення на совітсько-манджурських кордонах.

СССР твердить, що ці укріплення мають не аґресивний, а лиш оборонний характер. Насправді ж будова цих укріплень є з військового погляду безумовно підготовою до наступу. Совіти ніяк не відмовилися від політики більшевизації цілого світу. Більше того, СССР вживає заходів, щоб забезпечити собі перевезення військ до далекосхідних районів з допомогою сибірської залізничої маґістралі. Число совітських далекосхідних військ тепер перевищає 200 тисяч і цілком можливо, що у майбутньому дійде до 300 тисяч. Це число цілком дорівнює кількості російських військ в бою при Шахе підчас російсько-японської війни. У Владивостоку СССР утримує підводну фльотилю у складі 50 суден. Совіти мають теж на Далекому Сході повітряну фльоту, яка у своєму складі має літаки, які дуже легко можуть вчинити напад на японські міста. На додаток цього всього СССР втримує під своєю цілковитою контролею зовнішню Монголію і таким способом оточує Манджукуо. При такій ситуації й такому становищі Японія вважає за необхідне розташувати значні військові сили в Манджукуо“.

Замітна була теж відповідь міністра Тераучі на запит посла з партії Мінсейто Сакурая, чи це правда, що СССР запропонував пакт про ненапад, а Японія висловилась проти? Міністер від-

повів: „Цілком можливо, що армія виступала досі проти такого пакту, бо ми совітську пропозицію про пакт ненападу не вважаємо за таку, що має якесь більше значіння".

Цікаво, як зареагувала на цю промову японського військового міністра англійська і совітська преса. Для ілюстрації візьмемо два приклади: голос „Таймса" і київських „Вістей". І так „Таймс" з 13. ц. м. у передовиці „Безглуздий вчинок на Далекому Сході" пише між іншим таке: „Якщо слова Терауці є отвертим виявом характеру майбутньої політики Японії, то перспективи на Далекому Сході дуже сумні. Якщо пакт про ненапад поганий, то щож тоді добре? В усьому іншому є мало надії на те, що напруження на Далекому Сході буде змякшене, скоріше навпаки. Пропозиції японців про створення демілітаризованої смуги з обох боків совітсько-манджурського кордону ніколи ніхто не робив, ані не приймав поважно, бо така смуга включалаб усі совітські укріплення, кілька великих міст і залізницю, яка веде до Владивостока, тоді як на японському боці вона пройшлаб у майже незаселеній смузі, охороненій тільки ланцюгом нашвидку збудованих т. зв. бльокгавзів".

Стаття далі підкреслює недоцільність японської політики, накресленої Терауці, говорячи, що коли Японія відкидає пакт про ненапад з СССР, то вона змушує себе навипередки зброїтись разом із СССР, і тоді „її партнер має всю перевагу". Зріст зброєння — каже далі стаття — не дасть Японії відповідної компензації, якщо совітські вузлові центри лишаться позаду поля засягу японських повітряних сил. Зваживши все це „Таймс" радить Японії „переглянути її подиктовану інстинктом політику не у світлі 1904, а 1940 року".

„Промова генерала Терауці, яка відбиває, безперечно, агресивні настрої японського офіцирства, показує, що японська воячина і після поразки Аракі-Мадзакі прагне не допустити до покращання відносин між Радянським Союзом і Японією, чого наша країна завжди прагнула і прагне. Відомо, який великий був опір агресивних кол воячини благополучному вивершенню переговорів про продаж КСЗ. Відомо теж, що тіж кола докладають величезних зусиль, щоб перешкодити врегулюванню нимиж створених конфліктів на кордонах СССР і Монгольської Народньої Республики і, навпаки, всіляко їх роздувати. Військовий міністер ген. Терауці, як показує його промова, продовжує улюблену тактику японської воячини: огульно, не отруднюючи себе навіть, щоб навести якінебудь докази, він твердить заялозені фрази „про агресивність" СРСР" (просимо звернути увагу на мову українського радян. часопису!). Перейшовши коротко і отже непереконливо поодинокі твердження ген. Терауці — „Вісті" кінчать: „Щож лишається від усієї аргументації ген. Терауці? Нічого, крім нового потвердження прагнень японської воячини будьщо здійснити свої програми озброєнь в цілях дальшої агресії. Як не старався генерал Терауці змалювати СССР страшним вовком, а Японію ягням, він повинен був визнати, що військові кола не бажають допустити укладення пакта про ненапад між СРСР і Японією очевидно через те, що воячина побоюється, що такий пакт звязав би волю її дій. З погляду Терауці і японської воячини, добре все те, що відкриває їм шляхи для агресії і погане все те, що створює перешкоду в цьому напрямі".

Хто може зрозуміти дійсний стан, нехай пробує.

За розбудову самоуправної праці.

Резолюції Загального Зїзду українців, членів самоуправних органів львівського повіту.

Від Редакції: В попередньому числі „Діла" помістили ми звідомлення з того зїзду, що відбувся у Львові 29. травня, нині містимо прийняті на ньому постанови.

1) Перший Загальний Зїзд українських радних і членів управ самоуправних органів львівського повіту стверджує, що громадська самоуправа є основою суспільного і політичного виховання громадянства і тому закликає українське громадянство присвячувати справам самоуправи всіх ступнів найпильнішу увагу.

2) Зїзд висуває вимогу якнайширше розвинути самоуправу всіх ступнів включно до здійснення на всіх українських землях у Польщі найвищого типу самоуправи, якою є національно-територіяльна автономія.

3) Зїзд стверджує, що обовязуючі тепер самоуправні закони є так побудовані, що не дають можливости у повній ширині розвинути справжню самоуправу громадянства. Вони роблять громадську самоуправу частиною адміністративного державного апарату, а це розминається з основними ідейними заложеннями самоуправної справи. Тому Зїзд видвигає змагання за зміну самоуправного закону в напрямку більшої автономности самоуправних органів. Зокрема Зїзд домагається: а) загальних, рівних, тайних, безпосередніх і пропорціональних виборів до всіх органів самоуправи; б) зміни самоуправного закону в тому напрямі, щоби права українського населення в самоуправі випливали зі самого закону та не вимагали спеціяльних ухвал рад на право вживати в самоуправі української мови. Конкретно Зїзд домагається, щоби вже 25 проц. українського населення в даній громаді перерішували рівність в урядуванні польської й української мови; в) З усіх підставових прав самоуправи найбільш основним є право свобідного буджетування самоуправ. Практика теперішнього самоуправного життя знехтовує це право громад до справді самостійного укладання громадських буджетів відповідно до істотних місцевих спроможностей і потреб. Через це ослаблюється не тільки зацікавлення найширших кол громадянства самоуправними справами, але знехтовується й виховне значіння самоуправ, бо така господарка впливає на зменшення почуття громадської відповідальности. Тому Зїзд домагається свободи самоуправного буджетування.

4) Зїзд стверджує, що у львівському повіті самоуправні вибори переведено подекуди з кривдою для українського населення, через що чисельний стан українського представництва в самоуправі, як також стан занятих працівників у самоуправних органах не відповідає станові українського населення повіту. Не оглядаючись на те, українські радні повіту стали на шлях річевої і позитивної праці в самоуправі і на тому становищі, без уваги на труднощі заложення, витрівають.

5) Зїзд доручає радним повіту поробити всі вимагані законом заходи для введення української мови у всі самоуправні органи повіту нарівні з урядовою мовою польською.

6) Зїзд закликає послідовно змагати до того, щоби всякого роду самоуправні службові становища, всякі функції, прилюдні роботи, підприємства й чинности були заступлені й обсаджувані у справедливому відношенні українськими силами.

8) Зїзд постановляє, що: а) українці, члени рад та управ самоуправних органів львівського повіту організуються в громадські, волосні й повітові клюби українських радних та становлять у повіті суцільну організацію українських радних і членів управ самоуправних органів; б) повітовим організаційним осередком української самоуправної організації в повіті є Повітовий Народній Комітет, а її пресовим органом — тижневик „Свобода"; в) радні і члени самоуправних управ обовязані якнайдокладніше інформувати про самоуправні справи своїх виборців, щоб таким чином зацікавити самоуправними справами все українське громадянство та при його співпраці скріпити своє становище у самоуправних працях і в дальшій боротьбі за права українського населення в самоуправі. Зокрема постановляють працювати в самоуправі з повною відповідальністю перед громадянством (своїми виборцями), та у важніших справах засягати заздалегідь опінії громадянства; г) Зїзд доручає всім радним якнайпильніше занятися розбудовою самоуправної праці на всіх ділянках, а все громадянство закликає їм помагати

ПЕРЕМОГА ПОВСТАНЦІВ У НІКАРАГУЇ.

МЕКСИК, 2. 6. ПАТ. Як повідомляють з Нікарагуї, революційний рух кріпне і робить чималий поступ. **Повстанці, до яких прилучилася цивільна ґвардія заняли столицю** — лише палати президента боронить 3.000 вояків. **Повстанцями командує б. президент Монкада.**

ЗЛУЧ. ДЕРЖАВИ НЕ ІНТЕРВЕНІЮЮТЬ.

ВАШИНГТОН, 2. 6. Авас. Вищі урядовці міністерства закорд. справ заявили, що американський уряд затримає пасивне становище до революції в Нікарагуї, тому не буде інтервеніювати. Америк. посол в Манагуа завізвав америк. громадян, щоб евакуювали загрожені території.

ЛІТВІНОВ БОЛЬШЕВИЦЬКИМ ДЕЛЕҐАТОМ НА КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ ДАРДАНЕЛІВ.

МОСКВА,, 2. 6. ПАТ. У відповідь на турецьке запрошення заявив заступник комісаря закорд. справ, що Літвінов виїздить до Монтре як відпоручник СССР на конференцію в справі ревізії льозанської конвенції.

АНҐЛЬО-ЄГИПЕТСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

ЛЬОНДОН, 2. 6. ПАТ. Під кінець тижня виїздить до Льондону брит. вис. комісар з шефом брит. військ. летунства та египетський міністр закорд. справ, щоб поінформувати мін. Ідена про стан переговорів над анґльо-египетським договором приязни. Здається, дотепер, не дійшли ще до порозуміння м. ін. щодо військових клявзуль.

ОЛЕКСАНДРІЯ, 2. 6. ПАТ. Нині рано відлетів брит. вис. комісар до Льондону.

ВОЄННЕ ПОГОТІВЛЯ ЯПОНІЇ.

ТОКІО, 2. 6. ПАТ. Японська преса заповідає, що майбутній буджет народньої оборони буде на 50 відсотків вищий від минулорічного.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Портуґалії засудили 26-ох революціонерів на вязницю від одного до шістьох років.

В Японії знесли частинно винятковий стан.

В еспанському місті Альжесірас (біля Ґібральтару) вибух ґенер. страйк.

Китайські старшини спротивилися японським домаганням усунути теперішнього посадника Тієн Тсіну. Це може довести до поважного загострення між обома державами. Китайські студенти почали страйк на протест проти збільшення япон. залог у Півн. Китаю.

Британський перший льорд адміралітії подається до димісії здається ще сьогодні.

Новий французький парлямент зібрався вчора на перше засідання, яке мало чисто формальний характер і перейшло зовсім спокійно.

Британських летунів, що, заблукавшися, причалили в Лібії, італійські вояки трактували зневажливо, тому британський уряд домагатиметься від італійського офіційного перепрошення.

10 літ тому.

Спомини й рефлексії з нагоди 10-их роковин президентури проф. І. Мосціцького.

Сьогодні Польща святкує 10-ті роковини урядування президента держави проф. І. Мосціцького. З цієї нагоди пригадуються подробиці його вибору.

Проф. І. Мосціцький вперше вибраний президентом 1. червня 1926 р. соймом і сенатом, що з тою метою згідно з попередньою конституцією злучувались на спільному засіданні та творили т. зв. Національні Збори. У 1926 році істнувала в соймі і сенаті можливість створити парляментарну більшість двоякого роду: від „Пяста“ на право, отже ту більшість, яка видала з себе уряд Вітоса, проти якого підняв армію марш. Пілсудський, — або другу більшість пястівського центра й лівиці. В обох випадках меншини не грали ролі. Перша більшість не могла повстати, бо це булоб рівнозначне з тим, щоб наче наново розпочинати боротьбу з переможцем у травневих подіях. Така боротьба булаб лише демонстрацією, цілковито безвиглядною та навіть для ендеків, як польських патріотів по суті небажаною. Не хотіли вони цього з тих самих причин, з яких резиґнували тоді, у тих бурхливих днях, з можности вести дальшу боротьбу, опираючись на Познанщину. Якщо проте ендеки висунули підчас виборів власну кандидатуру, а був ним тодішній воєвода з Познаня Бниський, то робили це виключно з партійних цілях щоб відмежуватись від тієї більшости, яка була за вибором проф. І. Мосціцького. Бо ясно було, що за кандидатом марш. Пілсудського, без огляду хто ним буде, голосуватимуть польські ліві селянські та робітничі партії. Чейже ті партії ентузіястично піддержували виступ марш. Пілсудського, сподіваючись, що марш. Пілсудський стане диктатором, що реалізуватиме соціяльну програму лівиці. У такій ситуації ендеки могли собі позволити на політично-партійну демагоґію підчас виборів президента, могли виставити свого кандидата та пізніше хвалитись чистотою тактичної лінії та вірністю засадам. На ділі крутійство ендеків вийшло швидко наверх. Побоюючись, що при голосуванні над кандидатурою проф. І. Мосціцького українці і білорусини кинуть свої голоси на кандидата правиці та що у цей спосіб він стане президентом, ендеки частині своїх послів наказали голосувати за проф. І. Мосціцьким! Фактично українці й білорусини при виборі проф. І. Мосціцького стримались від голосування.

Коли тепер приходять на думку спогади з-перед 10-ти літ, слід ствердити, що тоді ввесь польський ендецький табор стояв на становищі, що ні українці ні білорусини не мають права брати участи у виборі президента держави. Це було те саме становище, що проявилось так яскраво при виборах президента держави у 1923 році, коли то перший президент Польщі Г. Нарутович саме за те згинув від кулі Невядомського, що до його вибору причинились посли і сенатори непольських національностей.

Чи багато з того часу змінилось під цим оглядом? Треба цілком отверто сказати, що вибір президента держави на підставі нової конституції відбувається у такий спосіб, що всі непольські народи, у тому і кількамільйоновий український, не можуть на це мати найменшого впливу, хіба би якимсь чудом справді дійшло до теоретично передбаченого плебісциту, що рішав би між двома кандидатурами. Отже колишня тенденція ендецької ідеольоґії виелімінувати непольські народи від участи у виборах президента держави — фактично закріплена законом. Правда, тепер вибір президента держави, як і цілий державний устрій, здвигнений на цілковито інших засадах, що радикально розривають зі засадою народоправства. Новий навпів автократичний чи пак авторитарний лад, відбірає українцям їх формальні права щодо участи у виборах президента держави. Зате президент Польщі, маючи величезні права, міг би силою своєї конституційної влади впливати на національну політику у дусі лібералізму, йдучи назустріч справедливим вимогам чужонаціональних організмів. Оборонці нового устрою покликуються саме на те, що президент і покликаний ним уряд звільнені від залежности від польської вулиці і тому можуть свобідно реалізувати великі історичні проблеми, до яких в першу чергу належить справа польсько-українських взаємин.

С. Х.

Комуністична імпреза у Львові.

Відгомін Зїзду Працівників Культури.

Протест українських соціялістичних робітників пера проти Зїзду працівників культури у Львові відбився відгомоном у пресі цілої Польщі; часописи ріжних напрямків передрукували його з більшими або меншими коментарями.

Це спонукало виконавчу президію зїзду помістити вияснення. Покликуючись на уступ резолюції, принятої на зїзді: „Культурні добра є наражені в умовинах насильства і терору на найбільшу небезпеку, бо можуть розвиватися тільки в атмосфері творчости, свободи й віри в майбутнє. Тому пятнуємо всі без винятку прояви фізичного й морального насильства, бо вони звернені проти добра й розвитку культури, якої ми є борониками“... — президія за підписом ред. І. Щирка і д-ра В. Ямпольського заявляє:

„Зїзд, пятнуючи „всі без винятку прояви фізичного насильства,“ тим самим не міг апробувати комуністичного терору на Україні“.

Не погоджуючися з цим становищем президії зїзду, „ліві культуртреґери“ в особах Олександра Дева (?), Ярослава Галана, м-ра Маріяна Нашковського (?) і проф. Андрія Сабата (!) змайстрували своє вияснення, в якому порушують справу „рзекомих репресій на Радзецкій Украінє“. Зміст цього вияснення такий:

Деякі члени Української Соц.-Дем. Партії й Української Соц.-Рад. Партії проголосили в „Ділі“, з яким як соціялісти повинні боротися, лист до Андрія Струга. Автори листу заявляють, що не могли взяти участи у Зїзді, бо не дали їм спромоги висловитись у справі здогадних (!) репресій на Радянській Україні. Підписані стверджують „з цілою рішучістю“, що згадана заява не відповідає правді. Чолові представники підписаних у листі до Андрія Струга, м. ін. д-р В. Старосольський, Бунак та ін. дістали запрошення на Зїзд. Бойкотуючи Зїзд такої великої ваги, в якому обєдналися всі поступові (?!) елементи, мусіли автори листу до Андрія Струга шукати оправдання такого несоціялістичного кроку і тільки тому закрилися ще раз інвективами (!!) проти Радянської України. Перед одним з організаторів Зїзду д-р Стахів висловився у відповіді на запросини до співпраці, що не бачить ріжниці між диктатурою фашизму й диктатурою пролетаріяту і тому проти обох мусів би однаково виступити. Без огляду на таке „реакційне становище“ — орґанізатори Зїзду запросили чолових представників Української Соц.-Дем. Партії та радикалів, не бажаючи зовсім замикати губи тим, що не мають рації.

Підписані оборонці комунізму вказують, що цілий Зїзд своїм ходом, у промовах найчільніших представників, як Зеґадловича, Дембінського й інших, а також у резолюції зайняв до Союзу Соц. Рад. Республик становище якраз протилежне до того, яке зайняли автори листу до Андрія Струга. Автори листу передбачуючи своє відокремлення впертим і ворожим до соціялістичної країни відношенням, воліли Зїзд збойкотувати, а пізніше шкідливою для справи поступу заявою дати зброю в руки реакції, що повела нагінку на Зїзд.

Такий був зміст заяви оборонців Зїзду.

Поміщуючи першу і другу заяву, львівський „Век Нови“ додав від себе таку завваґу:

„Як із цієї декларації випливає, мали українські соціялісти цілковиту рацію, бойкотуючи Зїзд, якого організатори вважають закиди, роблені комуністичному теророві на Україні, „інвективами“ і признають, що Зїзд зайняв супроти СССР „становище саме протилежне“ до становища українських соціялістів. Обі заяви є в найсутнішій точці суперечні. Коли частина Зїзду вважає його манифестацією гуманітаризму, то інші виразно підкреслюють його фільосовітські тенденції, з цілим цинізмом переходячи до порядку над безспірним фактом, що на Україні панує Москва, що під заслоною соціялістичних формул переслідують там не тільки українську культуру, але й український нарід у його чолових представниках. Авторам другої декларації треба би порадити, щоб заспокоїли свою тугу і для особистого пережиття милих вражінь якнайскорше помандрували над Дніпро — втертим шляхом родини Крушельницьких“.

До цього коментаря не треба нічого додавати, хіба таку дрібничку: Ліві письменники, яких очолює особа проф. А. Сабата, гніваються на українських соціялістів, що їх комунікат появився в „Ділі“. Чомуж вони помістили свій у „Веку“?!

Audiatur et altera pars.

Вияснення, що нічого не вияснює.

У ч. 117 „Діла“ поміщено дві замітки під заголовком „На православному церковному фронті Волині“. Редакція „Діла“ з цього приводу дістала деякі вияснення з кругів Волинської Духовної Консисторії, які отсе друкує, хоч ці вияснення не вносять ніяких суттєвих змін до надрукованих нами новинок.

Щодо першої замітки про перехід на унію села Якимівців, то з кругів Волинської Консисторії не неґують найважнішого — самого переходу на унію селян Якимівців, лише твердять, що це сталося з якоїсь іншої причини, а не з огляду на питання богослужебної мови. Наш кореспондент, а ним є поважний місцевий діяч, представив нам справу так, що тут ішло саме про мову у богослуженні. Правда, формально річ беручи, Греко-Католицька Церква не знає богослуження у живій, українській мові, тому начеб неможливий був перехід на унію з цієї причини; але на Волині унійтська практика допускає у виняткових випадках українську відправу. Одначе радо приймаємо до відома, що перехід Якимівців на унію стався з якихось інших причин, хоч нам їх, на жаль, не подали. Але чи від того щонебудь змінилось у самій справі? Чи перестала вона бути ненормальним явищем, неприємним і для самої епархіяльної влади та невеселим і з національного погляду? Чейже того роду переходи з одної церковної організації до другої таки криють у собі заразки анархії та несуть зародки майбутньої релігійної ворожнечі. Доказів на це хіба вже маємо доволі: Жабче, Дубечно, тепер ось Гаї Левятинські, про які саме згадується у другій нашій замітці.

Вияснення з кругів Волинської Консисторії щодо події у Гаях Левятинських знову не неґує самого факту кривавої бійки між селянами, тільки подає, що це українці уніяти перші напали на українців православних, що з хресними процесіями йшли на храмове свято (день св. Миколая) до Гаїв, при чому стрілами з хати ранили 6 осіб, що несли хоругви. Ми свою замітку писали на основі листа селян з Гаїв Левятинських, що вони прислали його до Української Парл. Репрезентації, з просьбою делеґувати на місце подій одного з послів. Не входимо в те, хто перший розпочав бійку: для нас та справа цілковито байдужа. Бо нас болить сам факт заїлої релігійної ворожнечі між братами українцями-волиняками. Це є суттєве — та щож змінює під цим оглядом вияснення з кру-

гів Волинської Консисторії?! У дальшому своєму змісті це вияснення наводить точніше історію з церковним храмом у Гаях; а саме: церкву по переході на унію захопили уніяти, пізніше її опечатала адміністрація, та нарешті православні через суд виборoли собі назад церкву і ось 9/V. ц. р. коморник виексмітував з цієї церкви уніятів. Отже ця історія тільки підтверджує те, що у нашій замітці було подане, як причина релігійної ворожнечі — а є нею боротьба за церкву.

Справді, бувають вияснення, що таки нічого не вияснюють.

СВЯТО ПОЛЯГЛИХ.

ПОКЛІН ПОЛЯГЛИМ ГЕРОЯМ У ЛЬВОВІ.

Традиційне вже Свято Поляглих у Львові відбулося в неділю 31. травня, коли то процесійний похід з церкви св. Юра перейшов вулицями міста на Личаківський цвинтар. У тому поході, що зайняв понад 1 км. довжини (виповнив цілу Сикстуську вулицю), не бачили ми вінків, як попередніми роками, було теж у ньому за мало інтелігенції. В поході йшла більша група членів „Молодої Громади“, студентська молодь, питомці зі своїм хором, деякі школи, — а врешті тою сіра народня маса. Процесійні походи з інших львівських парохій виглядали ще скромніше.

Коли всі процесії зійшлись на цвинтарі, перейшли вони між подвійним кордоном молоді, що його вона утворила від битої цвинтарної дороги аж до місця відправи біля могил українських поляглих. Праворуч цих дорогих могил уставилися члени „Мол. Громади“, ліворуч питомці, коло духовенства на чоловому місці **през. д-р Кость Левицький** і **ген. Мирон Тарнавський.**

Поминальне богослуження відправив о. прал. **Куницький** в асисті численного духовенства. Він теж виголосив настроєву проповідь. Глибоке враження зробила на тисячні маси молитва за поляглих, яку хором проводили питомці Духовної Академії. Свято закінчив хор співом „Вічної памяти“ і „Ви жертвою“.

Після того духовенство відправляло панахиди на могилах визначних і заслужених українців. Особливо величаво виглядали панахиди на могилах Ів. Франка, Маркіяна Шашкевича, Вол. Барвінського, Адама Коцка, о. Т. Лежогубського, Іллі Кокорудза й ін.

В понеділок (другого дня Зелених Свят) процесійного походу на Янівський цвинтар не було з незалежних від церковних чинників причин. Та проте і того дня вібралося багато українських громадян на Янівському цвинтарі, щоб поклонитись могилам поляглих.

ПОКЛІН ПОЛЯГЛИМ У СТАНИСЛАВОВІ.

Традиція зелено-святочних обходів входить уже в національну традицію. Станиславів, колишня столиця З.У.Н.Р., рік-річно гідно віддає честь своїм героям.

В суботу 30. V. в год. 19.30 відправлено заупокійну панахиду за борців нації. Серед рясно освіченої церкви при масовім здвизі народу відправив при стрілецькій могилі панахиду сен. о. кан. Лободич в асисті інших священиків. Відтак парох о. шамб. Луцик виголосив проповідь на тему: Шануймо традицію! Після проповіди понеслася жалібна пісня „Вічная память“, відспівана хором Т-ва „Думка“.

В неділю 31. V. відбувся величавий похід 12-тисячних мас з міста і станиславівської округи на стрілецькі могили. Несено 347 вінків, які зложено на гробах поляглих. На цвинтарі біля уставленого вівтаря відправили оо. шамб. Луцик і кан. Лободич в асисті численного духовенства панахиду. Після того о. Лободич виголосив прегарну патріотичну проповідь, яка на зібраних тисячах учасників зробила велике враження. По відспіванні цілої низки національних пісень хором „Думка“ розійшлися учасники домів.

Цьогож дня в год. 12 вполудне відбулася в салі українського „Сокола“ академія в честь невідомого Стрільця, на яку склалися: промова адв. д-ра Олесницького і співи хору „Думка“. Салю заповнило щільно українське громадянство.

ПОКЛІН МОГИЛАМ У СТРИЮ.

Дня 31. травня, в перший день Зелених Свят, уладив Стрий великий процесійний похід на місцевий цвинтар, щоб віддати поклін всім помершим предкам нашим, як також помолитися на могилах борців, що своє життя зложили за кращу долю Батьківщини. В год. 2. пополудні вийшов похід з міської церкви. Похід отвирала церковна процесія, хор, сокільська музика, делегати з вінцями міських, сільських і повітових установ; у половині дороги прилучилася до походу процесія з передмістя Лани також зі своїми делегатами і вінками, так, що всіх вінців начислили ми 96. З великою повагою посувався у взірцевім порядку похід головними вулицями на цвинтар, де відправлено парастас за всіх померших. Опісля перейшли всі на могили Українських Стрільців, де відправлено панахиду і відповідну до хвилини проповідь виголосив о. Цурковський Маріян. Музика відіграла „Вічную память“, „Ви жертвою в бою“ і „Журавлів“. З черги пішли всі процесійно по могилах визначних громадян. Пізніше надтягнули чорні хмари і спричинили, що все громадянство пішло домів. У святі взяло участь до **10.000** народу.

Академія з нагоди 10-ліття смерти Головного Отамана С. Петлюри.

Від кількох літ, вірніше: від памятного Франківського Свята у 1933-ім році, стало вже звичаєм відмічувати у Львові наші великі національні свята концертами чи академіями, в яких — завдяки співучасті орхестри — наше громадянство має чи не єдину нагоду почути нові симфонічні твори наших нечисленних композиторів. На власні симфонічні концерти, без ярлика якоїсь „нагоди“ на жаль, ще не можемо здобутися — головно з остраху за матеріяльний стан, отже покищо найшовся такий вихід. Ніде правди діти, що розглядаючи справу зі становища суто музичного чи мистецького, не можна цієї розвязки вважати щасливою для творців, виконуваних творів і їх виконавців. Кожний, та передовсім симфонічний твір, потребує окремої *атмосфери*, окремого *„зовнішнього настрою“*, щоби його як слід вислухати — тим паче, коли його виконують вперше. Такий твір потребує специфічної „концертової“ публики, яка приходить з одинокою метою: слухати музику; одним словом він потребує — рямок симфонічного концерту. Кожний концерт, котрий відбувається з якоїсь патріотичної нагоди, відразу резигнує з тої чисто музично-концертової атмосфери, публики, і чисто музичного настрою та підпорядковується головній — може й найблагороднішій, але не музичній меті.

І Симфонія Ревуцького, виконана на Франківському Святі і „Варіяції“ Колесси у вчорашній програмі — це твори „чистої“ музики, яких місце фактично тільки у програмі симфонічних концертів. Коли ж тих концертів мати не можемо — треба радіти бодай з можливости принагідного виконання нових муз. творів.

Микола Колесса: „Варіяції“ на симфонічну орхестру. Із трьох виконуваних нових творів — безперечно найцікавіший і найбільш вартісний. Найменше щасливою думкою в творі видається мені саме виведення теми; бракує в ньому ясности і ядерности. Зате варіяції — починаючи від першої (своїм настроєм і гармонічною структурою дуже близької до вступу Д'Альбертівської „Долини“) з прегарним перекликом дерева, через всі дальші заслуговують на повну похвалу. Дуже добра 3-а варіяція з імітаціями в струнній групі; ритмічно цікаве „скерцандо“ — жаль тільки, що „неправильні“ акценти в другій чи третій частині виходили в орхестрі так мляво; добра кінцева подвійна фуга, дуже сконденсована і сконцентрована в формі. Коли додамо, що в інструментації Колесса старався руководитись принципом зріжничкованого, індивідуалітичного трактування кожного інструменту зокрема і свідомо (вповні правильно!) оминав густоти і „грубової“ інструментації — то в сумі будемо мати твір цілком вдатний, твір, який являється поважним вкладом в нашу симфонічну літературу.

Нестора Нижанківського „Похоронний марш“ видно вповні „відчутий“ композитором. Як у своїй формальній концепції так і в своєму орхестровому одязі він не відбігає від клясичних зразків. Але з огляду на цілковиту недостачу того роду творів у нашій літературі. він напевне заповнить цю прогалину.

Зиновія Лиська похоронна картина „Тризна“ — признаюсь отверто, мене розчарувала. Чи радше: не сповнила тих надій, які я обіцював собі. Я приготовився на симфонічну картину, на щось в роді похоронної поеми. Тимчасом епічний стиль Лиська — у цьому творі ще сильніший, як в його ін. мені відомих,—з деяким експериментаторським ухилом (головно в гармонічних сполуках та у змаганні до лінеарности голосів) не допустив до голосу ні лірики, ні драматичних акцентів, — отже саме тих елементів, які в „похоронній картині“ хотілось би чути чи відчути. До того інструментація твору мало вдатна, неначе припадкова. Почувається, що автор ще не думає і не відчуває орхестрально. Може це тільки не „обізнання з матерією“ при першому орхестровому творі цього симпатичного і поважного музики? „Тризна“ робить радше враження повільної частини якогось циклічного твору.

Дві пісні з орхестрою співав *Михайло Голинський*. Недавно, з нагоди Шевченківського концерту, я на сторінках цього часопису не щадив комплиментів під адресою його голосу. Сьогодні можу їх тільки повторити: рідкої краси і сили голос Голинського блестить вповні щойно на тлі орхестри, тим паче, коли має можливість розвинутись „на верхах“. А цих не бракувало — головно у *Барвінського* „Псалмі Давида“. В орхестровій версії ця пісня ще зискала. Те саме можна сказати і про пісню Лисенка „Не забудь юних днів“ з пієтизмом зінструментовану Барвінським.

Дириґентом концерту був п. *М. Колесса*, який в приготовлення і виведення цікавої — хоч би з огляду на свою повину — програми вложив чимало совісної праці.

Останню точку творили дві пісні, виведені чоловічим хором *Дмитра Котка*. Котко зумів в короткому часі дуже старанно підготовити виступ хору, виказуючи всі свої відомі прикмети провідника хору.

Ар

•

Крім трьох музичних точок, сольового й хорового співу,— була ще деклямація і дві промови. П-і *Л. Кривіцька* — це артистка, що її устійнена слава торкається теж як рецитаторки: глибокий ліризм та відчування й передача драматичних моментів просто, безпосередньо, без афектації, патосу й емфази. Обидві поеми: „Лебідь“ Олеся та „Не довго жив я в світі“ Франка були однаково добре дібрані до характеру свята, як і до таланту артистки.

Сен. Остап Луцький — це один із найкращих сучасних українських промовців: у його промовах завжди є думка, вони теж бездоганні з літературного боку, при цьому короткі, ядерні та прецизно виголошені. Торкається це і деної промови. О. Луцький підкреслив один суттєвий історично-політичний момент з епохи С. Петлюри: провал первісних надій на спільноту інтересів української та російської демократії та здвигнення нової української політ. думки на тезі про необхідний розподіл Росії. Звязав свою промову О. Луцький з днем Зелених Свят та закінчив її бадьорим покликом до молоді — бути готовою до реалізації ідей С. Петлюри.

Після цієї промови друга промова була взагалі зайва. До того **полк.** *О. Доценко* — як показується — не збагнув тутешніх звичаїв: не лицює чейже на інтелігентській Академії у Вел. Театрі у Львові оповідати життепис С. Петлюри від дати й місця народин з безліччю маловажних подробиць, не лицює теж зі святочної промови робити полемічну розправу, що робить медвежу прислугу самому С. Петлюрі (нащо напр. було згадувати про передвоєнний „маніфест“ „Укр. Жизни“ і виправдувати С. Петлюру: пощо це пок. Петлюрі і нам?!). Однак найгіршим протріхом промовця була довгота промови: О. Луцький говорив неповна 10 хвилин, О. Доценко — 40 хвилин! Музична частина Академії була трансмітована крізь Радіо; у Радіо хвилювались, двічі телефонували до театру, прийшлось зза куліс кликати „кінчайте“, врешті треба було через той красномовний запал скасувати перерву, злучити дві хорові точки в одну та гнати одну музичну точку за другою!

—o—

СМЕРТЬ ЗА ТОРГОВЛЮ ОПІЄМ.

НАНКІН, 2. 6. ПАТ. Згідно зі статистикою уряду для боротьби з опієм в другій половині 1935 р. покарали смертю 964 торговців опієм. У 1075 клініках зорганізували окремі відділи для лікування налогових курців опію.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Сокільське Повітове Свято у Львові.

В неділю 21-го червня ц. р. відбудеться у Львові Сокільське Повітове Свято з величавою програмою. Участь у цьому святі візьмуть усі сокільські гнізда, положені довкруги Львова.

20-го червня відбудуться легкоатлетичні змагання сокілок і соколів; до цих змагань стане поверх 1000 змагунок і змагунів.

У неділю рано відбудеться Служба Божа п генеральна проба. Пополудні відбудеться свято, що в його програму ввійдуть вправи вільноруч побратимів, посестер, учасниць та учасників, танки, вправи, живий образ та інші дуже цікаві точки.

Наше громадянство не омине нагоди оглянути це свято і прийде певно на площу С.-В., щоб побачити досягнення наших соколів.

Комунікат Надзірної Ради
Товариства Взаїмних Обезпечень „Дністер“.

Виконуючи домагання, висловлене на Загальних Зборах Товариства взаїмних обезпечень „Дністер“ дня 28. травня ц. р., Надзірна Рада Товариства, зібрана на засіданні того самого дня, рішила подати до прилюдного відома отсі одноголосно приняті постанови:

1) Надзірна Рада приймає до затверджуючого відома новий договір, заключений між Т-вом взаїмних обезпечень „Дністер“, з „Повшехним Закладом Убезпечень Взаємних (ПЗУВ)“, в справі залишення Т-вом „Дністер“ обезпечування від огню 1/3 частини оціночної вартости будинків, що підлягають примусові обезпечення, як також реасекураційну умову, заключену між обома згаданими вище Товариствами.

2) Надзірна Рада опрокидує якнайрішучіше всі вістки, поширювані деякими пресовими органами про ліквідацію Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, та стверджує, що Т-во рішило часово запереставати вести у відділі обезпечень від огню тільки незалежно від себе нерентовний діл обезпечування тих будинків, що підлягають примусовому обезпеченню в ПЗУВ і не тільки що не ліквідує цілого огневого відділу Т-ва, але має намір розбудувати його через поширення *добровільного* обезпечення рухомостей і нерухомостей, а також поширити свою діяльність як у відділі обезпечень від крадежі з вломом, так і в інших ділянках обезпеченевої праці.

3) Надзірна Рада стверджує, що виступи „Українських Вістей“ і „Українського Бескиду“ проти Товариства взаїмних обезпечень „Дністер“ з приводу його договору в ПЗУВ спираються на невірні факти і тому безпідставно підривають довіря до одної з найбільше заслужених українських економічних установ та приносять шкоду не лише їй, але й незалежному, хоча спорідненому з нею Кооперативному Банкові „Дністер“, а тим самим і цілому зорганізованому українському господарському життю.

4) Надзірна Рада висказує своє опожалівня з приводу появи цілого ряду статтей у вище згаданій пресі з особистими, нічим необоснованими закидами проти особи Завідуючого Директора „Дністра“, якнайрішучіше опрокидує ці закиди, заявляє, що при розгляді справи заключення вище означеного договору „Дністра“ в ПЗУВ, Рада Товариства висказала Управі „Дністра“, а зокрема Завідуючому Директорові повне довіря і признання за ведення Товариства серед найбільше несприятливих обставин, та стверджує, що Управа Т-ва і цим разом не зробила нічого без попереднього повідомлення і згоди Надзірної Ради.

5) Надзірна Рада закликає ціле українське громадянство активно піддержати Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“, обезпечуючи у ньому поголовно своє рухоме майно як від огню так і від крадежі з вломом, та причинитися таким способом до дальшої розбудови істнуючих тепер і приготовлюваних нових відділів Товариства.

Львів, дня 28. травня 1936.

Остап Луцький в. р., предсідник.

о. Алексій Пясецький в. р., д-р Кость Левицький в. р., заступники предсідника; інж. Павло Дурбак в. р., о. Роман Лободич в. р. д-р Любомир Макарушка в р., д-р Іван Мокух в. р., Михайло Стефанівський в. р., Гринь Тершаковець в. р., д-р Степан Федак в. р., інж. д-р Евген Храпливий в р. — члени Ради.

•

Прим. Ред.: Поміщуючи комунікат Надзірної Ради Т-ва „Дністер“, зазначуємо, що наша Редакція дістала листа за підписом 10-и службовців „Дністра“ та що помістимо його завтра разом з вияснениям Дирекції.

Великий процес ОУН у Львові.

СЕМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

У вівторок, семого дня розправи, зізнавав увесь час підс. **Роман Мигаль.** На лаві підсудних сидить спокійно 13 підсудних; поліцаї сидять між ними у другій лавці. Між підсуд. нема трьох, які вже зізнавали, а саме: Янова, Стецька і Спольського. Підгайний, який цілий день зізнавав у суботу, засів нині побіч Пашкевича, теж у другій довгій лаві. Між публикою сидять лише найближчі підсудних — кільканацять осіб, які слідкують уважливо за ходом процесу. Крім того між публикою сидить теж кілька тайних поліційних агентів.

Предсідник поінформував підс. Мигаля, що його обтяжив своїми зізнаннями підс. Б. Підгайний у справі вбивства Я. Бачинського та у справі слідкування за Кособудським.

ЗАЯВА ПІДС. МИГАЛЯ.

Підсудний заявляє, що у варшавському процесі себе надто обтяжив. На питання предсідника відповідає, що краєвим провідником був Ст. Бандера. Його називатиме своїм провідником, бо підс. негідний вимовляти прізвища цієї людини. Заявив, що сам вступив до організації. Спершу належав до ЗУНРО в 1926 р., далі до УВО, опісля в 1930 або 1931 р. вступив до ОУН. На питання предсідника заперечує, щоб його втягнув до ОУН підс. Бандера. В ОУН працював у пропагандовім рефераті, спершу на Львів, опісля на львівський повіт, а згодом на цілий край. Признає, що Бандера був безпосереднім зверхником підсудного і давав усі прикази, зате Підгайний давав прикази лише у справах боевого реферату.

СПРАВА ВБИВСТВА Я. БАЧИНСЬКОГО.

У березні 1934 р. підсудний дістав приказ від свого провідника довідатись, де мешкає студ. Я. Бачинський, якого знав уже раніше. Заявляє, що Бачинський не був ні приятелем ні товаришем підсудного. Від провідника довідався, що Бачинський є конфідентом і тому його треба вбити. Оповідає, що перед Великоднем 1934 р. підсудний дістав приказ від Підгайного затримати Я. Бачинського до год. 9-ої у місті. Перед 9-ою підсудний побачив на вул. Руській Качмарського, тому попрощався з Бачинським. Чим його мали убити підсудний не знає. На другий день довідався від Підгайного, що Бачинський ранений ножами і лежить у шпиталі. Далі оповідає про друге намагане вбивство Бачинського в Єзуїтськім городі. Признає, що тоді був з Бачинським у ресторані Віндта і довідався від нього, що він має ще рани. Підсудному стало жаль Бачинського та відвів його під саму хату, де попрощався з ним. І тому не дійшло тоді до вбивства в Єзуїтському городі.

ПІДС. ЗАРИЦЬКА НЕВИННА.

З черги оповідає про третій замах на Бачинського на старому Стрийському цвинтарі. Заявляє, що ні Зарицька, ні Сеньків, хоч йшли з Бачинським на вул. Кадетську, не знали нічого про пляноване вбивство. Далі оповідає подрібно, як повідомив Качмарського, щоб приготовився до вбивства. Підсудний додав, що він з Косівною мав привести Бачинського на стрийський цвинтар. Одначе тому, що Косівна була хора, підсудний відпровадив її до лікаря Панчишина. З цієї причини звернувся до свого приятеля Р. Сенькова, а Косівна до Зарицької, щоб привели Я. Бачинського на вул. Кадетську. Запевняє ще раз, що Зарицька ні Сеньків рішуче не знали тоді про пляноване вбивство Я. Бачинського. Підсудний оповідає, що Сенькова і Зарицьку вислав по Бачинського тому, бо сам хорував на серце і навіть посилав Сенькова, щоб купив підсудному лід. На питання предсідника, чому злегковажив приказ і сам не привів Бачинського, але посилав по нього інші особи, підсудний признає, що тоді був недужий і взагалі не думав про те, чи дійде до замаху. Каже, що Зарицька привела Бачинського на вул. Кадецьку щойно по 10-ій год., а Качмарський мав ждати на Бачинського до год. 9.50 вечором. Додає, що боївка Качмарського ждала тоді на Бочинського вже від полудня.

УБИВСТВО БАЧИНСЬКОГО.

Оповідає, що чергового дня по цім невдалім убивстві підсудний побоювався, що Бачинський догадується, що на нього плянували замах. Заявляє, що на Підгайного не натискав, що сам убє Бачинського і піддержує, що приказ до вбивства дістав від Підгайного. Признає теж, що по невдалім замаху на Кадетській вулиці, сам Підгайний хотів застрілити Бачинського. Одначе тому, що Підгайний не мав часу, підсудний сам зголився убити Бачинського кажучи, що до помочі візьме собі Сенькова. Після того підсудний пішов до хати Бачинського, але його не застав. Залишив йому карточку з проханням, щоб Бачинський прийшов на вул. Руську або до Пасажу Міколяша. Заявив, що Сеньків до ОУН не належав. **Одначе підсудний мав на Сенькова ве**ликий моральний вплив і сподівався, що Сеньків не відмовить йому допомогти в убивстві. І дійсно так сталося. Два револьвери дістав підсудний від Підгайного. Бачинського зустрінув підсудний 9. травня 1934 р. у пасажі Міколяша з Сеньковом. Всі три пішли до ресторану, де пили горівку і пиво. В год. 9.45 пішли всі три на вул. Кадецьку, де Бачинського вбито. Сеньків і Бачинський були підхмелені, сам підсудний — ні. Признає, що з 20 зол. підсудний дістав від власника ресторану лише 4 зол. Підсудний не пригадує собі чи стріляв до Бачинського з правого чи з лівого боку і з якого віддалення та скільки віддав стрілів. Опісля втік на вул. Пелчинську, де Косівній передав револьвери. З черги зі Сеньковом підсудний пішов до ресторану Тарнавського, де пізніше прийшов теж Підгайний і йому підсудний оповів про вбивство. З ресторану пішов зі Сеньковом до Єзуїтського городу, де пережидав до 4-ої год. врані. Звідтіля вернувся сам підсудний на площу С.-Б. і там довідався в год. 8-ій рано, що Бачинський убитий. На питання предсідника відповідає, що убив Бачинського тому, що він був конфідентом, а не тому, що був такий приказ.

З черги підсудний давав вияснення на низку питань прокуратора. Між іншим зізнав, що гроші, якими платив у ресторані, дістав від організації.

ВБИВСТВО ДИР. І. БАБІЯ.

По одногодинній перерві підсудний зізнавав у справі вбивства дир. І. Бабія. Заявив, що з цим убивством не має нічого спільного. Вперше зустрінувся зі справою цього убивства 25. червня 1934 р. По арештуванні провідника підсудний увійшов у звязок з Малюцою, з яким тоді стрінувся на Погулянці. Підсудний оповів йому про те, що вернувся з Варшави Мацейко, мабуть убивник міністра. Тоді Малюца оповів підсудному про пляноване вбивство дир. І. Бабія і доручив підсудному занятися цим убивством. Замах мали виконати члени боївки Качмарського. Підсудний знав, що до цієї боївки входив Мацейко і тому підсудний спротивився цьому вбивству побоюючись, що таким чином може дійти до виявлення вбивника мін. Перацького. Підсудний додає, що по вбивстві мін. Перацького українське громадянство сподівалося збірної відповідальности. Тому що вбивство дир. Бабія могло бути притокою до нової пацифікації, підсудний рішив не допустити до нього.

З причини проволоки з убивством дійшло між Малюцою і Мигалем до конфлікту. Малюца припинив навіть підсудного у правах членства, наказав видати всю зброю і заявив, що цілу справу розгляне організаційний суд. І дійсно слідство з підс. перевів Мащак, а після того заявив, що підсудному привернено права члена і наказав занятися далі убивством дир. І. Бабія. Підсудний далі обстоював, щоб убивство дир. І. Бабія відложити і оповів Мащакові, що Мацейко є у Львові. Одначе в міжчасі Малюца і Мащак виїхали зі Львова. Підсудний, щоб бути критим перед організацією, переповів або передав Качмарському плян убивства дир. І. Бабія. Підсудний стрічався з Качмарським і під притокою, що нема відповідних людей до вбивства, казав, що цього вбивства не можна виконати. Але Качмарський заявив, що має людей до вбивства. Качмарський пізніше повідомив підсудного, що з його боївки один член псевдонім „Залізняк“ дістає заняття на провінції. Підсудний згодився, щоб „Залізняка“ звільнити від обовязку і при цій нагоді знову заявив, що вбивство дир. І. Бабія слід

відложити, бо вже минув речинець (дир. Бабія мали вбити перед процесом Лемика) і нема відповідних людей. Після того підсудний каже, що цією справою вже не займався.

Відповідаючи на питання предсідника підсудний признав, що по арештуванні його провідника (Предс. питає: Бандери; підсудний у першій хвилині потвердив, але негайно відкликав; судді підсміхуються) та інж. Підгайного, його зверхником був Малюца.

По закінченні процесу проти Лемика і товаришів підсудний дістав приказ зустрінутися з одним мужчиною коло кіна „Адрія", що теж виконав. Далі стрінувся на Вульці з Михайлом Царем, пізнішим убивником дир. І. Бабія. Револьвер Цареві дав мужчина, з яким підсудний стрінувся коло кіна Адрія. Заявляє, що далі старався не допустити до цього вбивства, а вкінці день перед убивством дир. Бабія посварився з мужчиною зпід кіна Адрія і взагалі відсунувся від цієї справи. На питання предсідника заявляє, що не давав зброї членам боївки Качмарського ні не давав цим членам (Королишинові та Залізнякові) ніякого приказу вбити дир. І. Бабія. Такого приказу не міг їм видати, бо вони були підлеглі безпосередньо Качмарському.

На питання прокуратора, чому підсудний не звернувся до організації і не представив, що момент до вбивства дир. І. Бабія був не відповідний, підсудний відповів, що не мав до кого звернутися. Був лише Малюца, але з ним підсудний посварився. Знову з Мащаком підсудний стрінувся лише один раз, а пізніше він виїхав на вакації. На питання обор. **мгра Жизневського** підсудний відповів, що часто нездужав.

СПРАВА ВБИВСТВА КОМ. КОСОБУДСЬКОГО.

Підсудний зізнав, що про плян убивства ком. Кособудського нічого ближчого не знав. З доручення організації підсудний вів лише розвідку, як живе Кособудський, з ким стрічається і де буває. Признав, що за ком. Кособудським слідкували панночки з його розвідки. Одної неділі підсудний ствердив, що коли Кособудський поїхав на кінні перегони. Про це повідомив підсудний негайно Підгайного, але до замаху не дійшло ні теї неділі, ні двома наворотами пізніше. Чому — підсудний не знає. По арештуванні Підгайного підсудний звернувся у цій справі за вказівками до Р. Шухевича, але цей відповів, що нічого не знає. Згадав лише, щоб підсудний виконував далі те, що дотепер робив.

На питання предсідника підсудний відповів, що не знає хто з панночок належав до розвідки, бо стрічався лише з померлою М. Косівною. Коли предсідник відчитав підсудному дотичний уступ з його слідчих зізнань про те, що підс. Свенціцька мала належати до розвідки, підсудний відповів, що у слідстві був психічно заломаний і тому потвердив усе, про що його питали. Такі самі відповіди дає підсудний на питання прокуратора.

На питання обор. **д-ра В. Загайкевича** підсудний відповів, що не мав ніякої основи говорити, що Свенціцька належала до розвідки.

На питання **обор. д-ра Шухевича** підсудний відповів, що від провідника дістав приказ слідкувати за ком. Кособудським при кінці 1933 р., або з початком 1934 р. На дальше питання **обор. д-ра Шухевича**, що сказав підс. Р. Шухевич, коли до нього звернувся підсудний у справі Кособудського, підсудний заявив, що дістав тоді таку відповідь від Р. Шухевича: Я не знаю, що це за справа Кособудського. Я не маю з нікем ніякого звязку.

На питання обор. **д-ра О. Павенцького** відповів, що не мав ніякої основи зізнавати у слідстві, що підс. Зарицька працювала у розвідці. На дальше питання цього оборонця заявив, що ніколи не давав підс. Зарицькій ніякого організаційного приказу, ні не бачив ніколи, щоб підс. Зарицька слідкувала за ком. Кособудським.

АТЕНТАТ У БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ КОНСУЛЯТІ.

Підсудний зізнав, що в липні або з початком серпня 1933 р. дістав приказ прослідити спосіб життя большевицького консуля. Підсудний знав, що у звязку з переслідуванням українського народу на Совітській Україні буде замах на большевицький консулят. Додає, що не знав, чи це буде револьверовий атентат, чи підложать петарду.

Тому що в совітськім консуляті у Львові застрілився урядовець, консуль виїхав до СССР. Підсудний знав, що з СССР мав приїхати новий представник і зробити лад у консуляті. І дійсно такий представник приїхав до большевицького консуляту у Львові. Одначе тому, що перед консулятом ходили поліцаї і не можна було вести розвідки, винаймлено одну кімнату напроти консуляту. Підсудний на основі звітів одної членки з розвідки довідався, кілько осіб і хто ходив до консуляту.

Одночасно Р. Сеньків заявив підсудному, що хоче виїхати до СССР на студії малярства. Підсудний підхопив цю думку і порадив дійсно йому піти до консуляту. Р. Сеньків не знав тоді, що підсудний належав до ОУН і виконав усе, про що його підсудний просив. І так підсудний довідався, що в консуляті працює одна панна і з нею підсудний хотів за всяку ціну познайомитися. Одначе це виявилося безпредметовим, бо Сеньків ствердив, що панна вже не працює в консуляті. На прохання підсудного Сеньків нашкіцував три особи з консуляту, з якими розмовляв. Усі ці інформації у справі консуляту підсудний передав опісля Підгайному і Бандері. В якийсь час пізніше підсудний довідався, що в консуляті вбито секретаря Майлова. Хто застрілив Майлова, підсудний не знає.

ЩЕ СПРАВА ПЕТАРДИ В ДРУКАРНІ ЯСЬКОВА.

На питання предсідника подав, що не вів розвідки у справі друкарні Яськова. Пригадує собі, що одного разу питав його Підгайний, де є редакція „Праці". Підсудний, довідавшися про адресу від одної панни, оповів про це Підгайному. Заявив, що не знав, хто підложив петарду в друкарні Яськова. На питання предсідника відповів, що одного разу Косівна принесла до хати підсудного гарну валізочку. Опісля прийшов до хати підсудного Підгайний, відчинив валізку і тоді підсудний побачив петарду чи пекольну машину.

На питання предсідника підсудний каже: У слідстві я говорив, що до ОУН мене втягнув або Підгайний, або Бандера та це тому, бо я не знав, хто у слідстві признається. Підсудний признав, що розвідку у большевицькому консуляті виконував з доручення Бандери.

Далі на питання предсідника заявив, що лише завдяки його спротивові не підложено бомби у кіні під крісло Кособудського тому, щоб підчас вибуху не зранити якої дитини або жінки.

Коли предсідник запитав ще раз про Бандеру, підсудний відповів, що негідне імени українського націоналіста . . . . Дальшу відповідь предсідник перервав йому і відложив розправу в год. 3-ій до середи 9. год. рано.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

ДИТЯЧЕ СВЯТО.

Посвячення прапору дошкіль Т-ва „Українська Захоронка".

В неділю 31. ц. м. відбулося посвячення прапору дошкіль Т-ва „Українська Захоронка" у Львові. В год. 8.30 рано коло 200 дітей у віці від 3 до 7 літ зібралося перед митрополичою палатою (від сторони саду) зі своїми настоятельками й родичами. В каплиці митрополичої палати о. прал. Л. Куницький відправив Службу Божу, відтак ВПреосв. Митрополит Кир Андрей довершив посвячення нового прапору. Приявних було понад 30 кумів зпоміж найвизначніших українських громадянок та громадян. Опісля Ексц. Митрополит перевів катехизацію дітвори. Приємно було слухати наївних відповідей маленьких дітей.

Після катехизації діти відспівали „Многая літа", кантату в честь Митрополита „Ювиляте Дорогий" і гимн „О, спомагай нас".

Потім діти й куми зійшли вділ до саду, де відбулася спільна знимка з Ексц. Митрополитом. Ще довший час ВПреосв. Митрополит розмовляв з дітьми, які хотіли якнайдовше перебувати близько свого Опікуна й Добродія.

Це дитяче свято мало незвичайно сердечний характер.

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Загальні Збори Товариства взаїмних обезпечень на життя „Карпатія" у Львові.

Дня 29. травня ц. р. відбулися вісімнадцяті звичайні Загальні Збори „Карпатії", Товариства взаїмних обезпечень на життя у Львові. Збори відкрив в год. 17. голова Надзірної Ради *д-р Степан Федак*, який ствердив правосильність Зборів і привитав приявних. Тому, що згідно з постановами статуту „Карпатії" Заг. Зборами має проводити вибраний зпоміж приявних представників провідник, Заг. Збори на внесок голови Надз. Ради д-ра Степана Федака вибрали предсідником Зборів сен. *Остапа Луцького*, який покликав на секретаря *д-ра О. Вариляка*, а на скрутаторів *д-ра Т. Бурачинського й інж. Ю. Мудрака*.

Звідомлення з діяльности Товариства і пояснення замкнень рахункових за рік 1935. зложив завідуючий директор *д-р Іван Гижа*.

Не зважаючи на поглиблення й загострення господарської скрути, „Карпатія" занотовує в звітовому році дальший поступ у своєму розвитку. З приємністю слід підкреслити зріст стану обезпечень і чисельно і капіталово, зріст впливу премій, зріст обезпеченевого фонду та корисний хід смертности. Всі ці чинники, що в першу чергу рішають про розвиток Товариства обезпечень на життя, були в звітовому році для „Карпатії" корисні. В 1935. р. прийняла „Карпатія" до обезпечення з власної аквізиції 729 внесків на суму зол. 1,757.653, а посередніх обезпечень 66 на суму зол. 173.586. У тому самому часі убуло з власної аквізиції внаслідок смерти, упливу речинця, відкупу, уневажнення, неплачення або зречення, переміни на іншу тарифу та редукції 278 обезпечень на суму зол. 1,014.274. З посередніх обезпечень (прийнятих до реасекурації) убуло 44 обезпечень з обезпеченим капіталом зол. 89.474. Таким робом „Карпатія" мала в дні 31. грудня 1935. р. 2.456 обезпечень з обезпеченим капіталом 7,156.277 зол., у чому 272 посередніх обезпечень на суму зол. 488.909. Порівнюючи стан обезпечень з дня 31. грудня 1935. р. зі станом обезпечень попереднього року, бачимо зріст обезпеченового портфелю на 923 обезпечень з обезпеченим капіталом 1,043.332 зол., себто обезпечення зросли чисельно на 27.05%, капіталово на 17.07%. Пересічна обезпечена сума одного безпосереднього обезпечення була у звітовому році зол. 3.053. Зпоміж обезпечених найбільше було священиків, бо 31.59%, дальше народніх учителів 15.11%, приватних урядовців 10.99%, рільників 5,95%, лікарів 5.40%, ремісників 3,56%, купців та промисловців 3,02%, інженірів 2,66%, адвокатів 2,47%, державних урядовців 3,30%, державних емеритів 3.80% і т. д.

Премій зібрано у звітовому році 333.960.02 зол. В 1934. р. зібрано всіх премій 240.490.16 зол., себто у звітовому році зібрано більше на 93.469.86 зол., отже на 38.86%. Смертних випадків було в звіт. році 10 на загальну суму 24.419 зол. та одно дожиття на 860 зол. Внаслідок смерти й дожиття виплатила чи пак зарезервувала до виплати „Карпатія" 36.384 зол. Відкупів обезпечень виплачено на суму 16.650.16 зол. Кошти приєднування обезпечень були 74.862.09 зол., кошти завідування 59.068.76 зол.

Власні фонди Товариства, що складаються з основного фонду, з запасного капіталу, зі спеціяльного резервового капіталу, фонду на різницю курсу валют і вартісних паперів та резерви на сумнівне належности зросли в звіт. році на зол. 8.936.66 і виносять зол. 251.817.53. Резерва премій зросла в звіт. році на 127.893.94 зол. і виносить зол. 568.049.62. Вальоризаційний фонд у дні 31. грудня 1935. р. виносив 21.873.25 зол. Слід підкреслити, що „Карпатія" дістала врешті дозвіл на вальоризування передвоєнних поліс і в цьому році вальоризацію цю вже переводить.

Всі фонди й технічні резерви „Карпатії" на день 31. грудня 1935. р. виносили 883.627.01 зол., а в 1934 р. — 723.609.74 зол., себто зросли в звіт. році на 160.017.27 зол., себто на 22.11%. Всі фонди мають повне правом приписане покриття, зокрема обезпеченевий фонд обчислений згідно з вимогами розп. През. Р. П. з дня 28. січня 1928. р. про контролю обезпечень, що виносить зол. 603.334.77, є покритий приписаними вартостями на зол. 743.482.72, себто покриття є на 140.147.95 зол., отже 23.23% вище, як вимагають правні приписи.

Звітовий рік замкнула „Карпатія" білянсовою надвишкою в квоті 18.008.21 зол.

Після звіту завідуючого директора прийшов до голосу *д-р Юлій Савчак*, що в імени Контрольного Виділу зложив звідомлення з переведених провірок каси і діловодства Товариства та на цій основі ствердив згідність і правильність рахункових зіставлень, предложених Загальним Зборам і поставив внесок на затвердження рахункових замкнень та признання властям Товариства абсолюторії за виконані ними в 1935. р. обовязки.

Після короткої ділової дискусії, в якій забрали слово д-р Бурачинський і д-р Волошин та після виснень завідуючого директора Загальні Збори одноголосно затвердили предложені Управою рахункові замкнення Товариства за 1935. р. й одноголосно признали властям Товариства абсолюторію.

Згідно з внеском Надзірної Ради приділили Заг. Збори з біляносової надвишки за 1935. рік квоту 18.008.21 зол. згідно з § 23. статуту Т-ва на запасний капітал 80%, себто 14.406.57 зол. на спеціальний резервовий капітал 10%, себто 1.800.82 зол., на фонд на ріжницю курсу валют і вартісних паперів 10%, себто 1.800,82 зол.

З черги приступлено до виборів. Згідно зі статутом Товариства щороку уступає 1/3 частина, себто 4 членів Надзірної Ради і всі заступники членів Надзірної Ради в числі 3. Голосування переведено картками й у висліді вибрано членами Надзірної Ради поновно: *о. канц. Миколу Грицеляка, о. крил. Василя Лициняка, д-ра Юлія Савляка і Степана Федака*. Заступниками членів Надзірної Ради на 1 рік вибрано *о. канцл. Миколу Галянта, б. посла Ілька Лисого і дир. Івана Порятка.*

На основі вислідів діяльности Т-ва „Карпатія" за 1935. р. слід ствердити, що це одиноке українське товариство обезпечень на життя з кожним роком розвивається щораз краще і стає в першому ряді наших економічних установ. Перед „Карпатією" великі можливости праці й великі завдання до виконання в нашому економічному життті. Розуміється, що ті завдання зможе „Карпатія" сповнити лише при активній піддержці українського громадянства, що повинно і в своєму власному інтересі, і в інтересі народньої господарки заключувати життєві обезпечення виключно у своєму власному товаристві і не давати послуху чужим агентам, що всіми засобами стараються відтягнути українських громадян від заключувань обезпечень в українськім товаристві. Останні випадки в обезпеченевій ділянці наглядно доказують, що найпевнішу забезпеку обезпеченим дають не конче найбільші чи заграничні товариства, але ті товариства, що є солідно ведені. На ведення товариств *взаїмних* обезпечень, отже й „Карпатії", мають у першу чергу вплив обезпечені члени, бо згідно з законом і статутом лиш обезпечені члени можуть входити у склад властей товариства, отже тимсамим самі обезпечені мають безпосередній вплив на діяльність товариства та мають змогу в межах обовязуючих законів повести товариство так, як того вимагає інтерес обезпечених.

НОВИНКИ.

— **Живець Черче, вілля „Надія"** — першорядний пансіон, окрема їдальня, веранда, знаменитий харч, поручає кімнати. Відчинений вже від 20. травня. 2108 7—8

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46.** Приймає футра на переховання літом. 10—?

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5 (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве біля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 19-100

— **Поминальне богослуження і панахида** в треті роковини смерти Іллі Кокорудза, незабутнього голови, члена-добродія Т-ва „Рідна Школа", директора і фундатора гімназії Рідної Школи у Львові, відбулося у вівторок, 2. червня ц. р. в год. 8.30 рано. Поминальне богослуження й панахиду відслужив о. мітрат Бзвюк, заст. голови Р. Ш. у сослуженні о. прелата Куницького й о. проф. Василева. В богослуженні взяли участь крім рідні представники Головної Управи і Президії Р.Ш., представники інших наших культурних установ та молодь рідношкільних львівських заведень. Співав хор учениць дівочої гімназії Р. Ш. ім. І. й І. Кокорудзів під проводом проф. І. Гриневецького.

— **Шкільні ферії 20. червня.** Дирекції середніх шкіл одержали вже обіжник кураторії про речинець закінчення шкільного року. Наука у школах скінчиться в суботу, 20. ц. м. Новий шкільний рік розпічнеться 3. вересня ц. р.

— **Написи на громадських і волосних урядах.** До нашої Редакції звертаються із запитами, як писати на табличках, що їх вивішують над громадськими управами. Коли йде про громаду, себто одне село, треба писати „Управа громади"; після цього додати назву у першім відмінку, не відміняючи місцевости (отже напр. Копичинці, не Копичинець). Коли йде про збірну громаду, назва буде „Управа волости"... (а не „уряд").

— **Матура в І. державній гімназії в Стрию.** Письменний іспит розпочався в дні 18. травня ц. р., а устний 27. травня ц. р. і то від утраквістичного відділу, в якому було 13 учеників українців. Всі були допущені до матури і здали: Берегуляк Богдан, Держко Остап, Думін Евген, Гасин Володимир, Калуський Ігор, Кліш Володимир, Микласевич Олександер, Рудницький Олександер, Снятинський Петро. При письменнім іспиті перепало двох, від устного відступило двох. Рівночасно приступило до іспиту вісім абітурієнтів з минулого року, з тих здав лиш Афтаназий Андрій, пятьох перепало при письменнім, а двох при устнім.

— **Шануйте свою мову!** Пишуть нам: Переглядаючи деяку скількість наших видавництв, я дивом не можу вийти, що адміністрації деяких видавництв подають адреси своїх абонентів по українськи, а інші вперто це роблять в мові урядовій. Чому таке роздвоєння, абоненти цієї тайни не можуть збагнути. Часописи, адресовані по українськи, доходять до рук абонента так само точно, як часописи адресовані по польськи. На сторінках української преси пишеться: Шануйте свою мову, не соромітеся її вживати в публичнім життті і т. д. а в практиці зовсім робиться щось інше. Ніяк не можна зрозуміти, з якої причини адміністрації „Українського Пасічника", „Червоної Калини", „Учительського Слова" Видавництво „Хортиця" і ін. адресують все по польськи, а другі видавництва як: „Діло", „Неділя", „Народня Справа", „Шлях Молоді", „Новий Час" адресують по українськи і почта їх доручує так само як і тамті. Невже добровільно зрікаються тої дрібки прав, які нам прислугують? Чи ті часописи адміністрації, що постійно адресують по польськи, не знають, що звичайні посилки можуть бути в цілости адресовані по українськи враз з назвою села чи міста, крім почти? Подібно роблять всякі комітети, от хочби: Комітет української робітничої діточої оселі для вшановання памяти Івана Франка в Дрогобичі, який розіслав відозви враз з чеками і просить о датки. Але листи адресовані по польськи. Як тяжко нам позбутися рабства! Як легко здаємо одну позицію за другою! **П. О.**

— **Ще в справі дитячих садків у Чортківщині.** До Хв. Редакції „Діла" у Львові. Допис, поміщений в „Ділі" з 30. 5. ц. р. ч. 119. у справі дитячих садків у Чортківщині простує підписаний остільки, що дотепер не дістав відмовної резолюції зі старোства в Чорткові в справі отворення дитячого церковного садку в Білобожниці, а лиш делегат старости дав йому до зрозуміння, що в збірних громадах чортківського повіту будуть заложені оселі-садки для дітей без ріжниці народности коштом Повітового Виділу. — **о. Лев. Воробкевич.**

— **Гр.-кат. церква стала православною.** Румунський уряд передав гр. кат. церкву в Сучаві на власність православного релігійного фонду. Церкву побудувала в 1550 р. Олена, жінка воєводи Петра Рариша Води, й австрійський уряд, занявши Буковину, передав її греко-католикам. Тепер на домагання румунського православного духовенства церква перейшла в руки православних.

— **Українці на святі Кирила і Методія.** Болгарська кольонія в Букарешті влаштувала 24. м. м. свято в честь святих Кирила і Методія. На свято прибули теж запрошені українці. Заступник голови громадянсько-допомогового комітету української еміграції в Румунії, д-р В. Трепке виголосив промову, в якій підкреслив, що з іменами цих святих звязаний культурний та визвольний рух українського народу, який в Кирило-Методіївському Братстві хотів розірвати пута московської неволі і мріяв про братерську сімю слявянських народів. Згадавши таких кирило-методіївських братчиків, як Т. Шевченко, М. Костомарів і П. Куліш, промовець навязав їхню працю з великим зривом в роках 1917—1920 і висловив певність, що наближається час, коли український нарід зможе вшанувати святих Кирила і Методія в столиці незалежної української держави, в Києві. Згадував про Україну у своїй промові також директор болгарської школи п. Ременков.

— **Помер один з перших членів Українського Комітету в Льондоні.** У вівторок, 19. травня ц. р. помер в Ст. Айвс (Корнвалія) новеліст Мармелюк Вілям Піктгол, проживши 61 літ. Він живо цікавився українськими справами ще перед війною, коли про Україну мало хто знав в Англії, і був одним з перших членів Українського Комітету, який повстав в 1913 р. старанням п. Юрія Рафаловича в Льондоні. П. Піктгол був запрошений разом з іншими англійцями на український здвиг, що відбувся 1914 року і тільки з непредвиджених причин не мав він змоги поїхати тоді до Львова. До самого кінця життя живо цікавився українськими справами і стояв у листуванні з теперішнім Англьо-Українським Комітетом у Льондоні. Покійний довший час жив на близькому Сході, володів дуже добре арабською мовою, і його твори мають переважно за підставу орієнтальні теми.

— **Нова реєстрація роверів.** З днем 1. ц. м. увійшов у життя новий розпорядок про реєстрацію роверів, виданий міністерствами шляхів і внутрішніх справ. Обовязковій реєстрації підлягають всі ровери, що находяться в руках приватних осіб. Ровери будуть реєстровані при викупні таблички в міській або сільській громаді. Таблички, важні на 2 роки, дістається за оплатою 4 зол. Молоді до 12 літ не вільно вживати роверу на публичних дорогах

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Свято в честь І. Франка. Заходом рухливого драм. гуртка „Сфінкс" відбулися мин. четверга в салі „Нар. Торговлі" святочні сходини в 20-ті роковини смерти Івана Франка з такою програмою: 1) І. Франко: „Пролог до „Мойсея" — декл. Т. Ліськевич; 2) реферат: проф. В. Павлусевич; 3) І. Франко: „Зівяле листя" (вийнятки) — декл. Л. Каретницька; 4) І. Франко: „Іван Вишенський" (вийнятки) — декл. П. Рогатинський; 5) І. Франко-Лисенко: „Вічний революціонер" — муж. хор „Думка". Програма хоч невелика та дбайливо уложена. З поодиноких точок до найкращих належала декламація Л. Каретницької, яка вийнятки із „Зівялого листя" віддала з надзвичайним чуттям і зрозумінням. Всім теж подобався реферат проф. В. Павлусевича з його вдатною характеристикою Ів. Франка. Легкий і приступний стиль проф. В. Павлусевича причинився теж у великій мірі до того, що реферату вислухала публика в скупленні. Інші точки програми стояли теж на висоті. Загальне вражіння із сходин дуже гарне, шкода лише що громадянство явилося в такій малій кількості. Чи може Іван Франко для станиславівського громадянства за мало значна особа?

На волю вийшла перед кількома днями п. Оксана Лемехівна засуджена свого часу за приналежність до ОУН.

Гостина Бочкаю. В четвер 4. VI. розіграє змагання мадярська дружина Бочкай тов. змагання з місцевою Ревером. Прихильники коп. мяча будуть мати нагоду ствердити правдивий европейський рівень. **Б. Л.**

Спорт.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Адміра — Погонь 3:1 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Адміра — Погонь 4:2 (2:1).**

Адміра в обидвох днях перемогла дружину Погоні в переконливому стилі, хоч треба обективно ствердити, що й Погонь станула в цих змаганнях на висоті і вийшла з них з загальною оборонною рукою та з почесним вислідом. Найкращі серед львовян Альбанський на воротах, що оборонив бравурно багато гострих стрілів, та стрілець двох воріт Цімкер і Боровський на крилі, що стріляв притомно відмінно у понеділок другого голя на кілька мінут перед кінцем. В Адмірі вся дружина вирівняна і якихось слабих пунктів у ній не було. Голі для віденських гостей стріляли: брати Фоглі (3) першого дня і ті самі стрільці (3) та Бікан (1) другого дня. Видців в обох днях по 7.000.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Чувай 3:0 (1:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Погонь (Катовиці) — Польонія 2:2 (0 : 1).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Погонь (Катовиці) — Сян 6:0 (3:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Чувай 5:4 (2:1).**

В турнірі 3 перемиських дружин з участю катовицької Погоні Сян осягнув першого дня гарну перемогу над Чуваєм, зате другого дня цілковито заломився і дав собі стріляти аж 6 голів. Турнір виграла Погонь (Катовиці). 2) Польонія. 3) Сян. 4) Чувай.

СТАНИСЛАВІВ. Погонь (Стрий) — Станиславовія 1:1 (1:0).

СТАНИСЛАВІВ. Ревера — Покуття 2:1 (1:0).

СТАНИСЛАВІВ. Станиславовія — Раз Два Три 1:2

БОРИСЛАВ. Корона (Самбір) — Калімаг 4:3.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ПОЗНАНЬ. Бочкай — Варта 3:2.

ЛОДЗЬ. Бочкай — Л. К. С. 2:1.

В. ГАЙДУКИ. Рух — Фортуна (Лайпціг) 3:2.

ВІДЕНЬ. Рапід — Ференцварош (Будапешт) 5:3; Австрія — Форест на 2:1.

БУДАПЕШТ. Італія — Мадярщина 3:2 (2:1).

БУДАПЕШТ. Будапешт — Краків 3:2.

ГИЕР. Зах. Мадярщина — Краків 1:1 (0:0).

МИСТЕЦТВА В Ч. С. Р.

ПРОСТЕЙОВ. Простейов — ДФЦ 3:2.

БРАТИСЛАВА. С. К. Братіслава — Спарта 1:0.

В мин. неділю закінчились остаточно мистецтва Чехословаччини. Не зважаючи на програну у Братиславі мистецтво ліги здобула Спарта. Як четверта дружина спадає з ліги нім. клюб з Праги Д. Ф. Ц.

ФІЛЯКОВО. Русь (Ужгород) — Філяково 1:1.

Перші фінальні змагання за мистецтво Словаччини грала Русь у Філяково з тамошнім мистцем і здобула там почесний нерішений вислід. Якщо 7. ц. м. переможе ту дружину у себе дома, буде далі змагатись за вхід до держ. ліги.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

WIADOMOŚCI ROLNICZE. R. III., № 20. Lwów, 24. maja 1936.

WIADOMOŚCI ROLNICZE. Lwów, 31. maja 1936. R. III. № 21/22.

MORZE. Warszawa, czerwiec 1936. R. XI. № 6.

UKRAINISCHE KULTURBERICHTE. Berlin, den 20. Mai 1936. J. IV. № 25.

Листування Редакції.

Вп. генерал Всеволод Петрів, Прага: Присилаємо передали Раді Українського Спорт. Союзу.

„КТВ", Варшава: Репортаж з Волині був поміщений в „Ділі" ч. 108. з 16. травня. Обі прислані статті використаємо, як тільки буде місце.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича. — БРОШНІВ:

3. VI. Німа теща.
4. VI. Циганський Барон.
5. VI. Лев з Абісинії.
6. VI. Отаман Пісня.

З Брошнева їде театр до Калуша і Станиславова.

Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
3. VI. Земля (Стефаника).

Великий Театр:

Вівторок, 2. VI. год. 8. веч. Аб. 17. Ціни найнижчі „Неоправдана година".

Середа, 3. VI. год. 7.30 веч. Святочна Академія.

Четвер, 4. VI. год. 8. веч. Аб. 18. „Мізантроп.

П'ятниця, 5. VI. Нечинний з причини ген. проби.

Субота, 6. VI. год. 8. веч. Аб. 19. Прем'єра. Виступ Софії Чапілінської „Гарна історія".

Неділя, 7. VI. год. 3.30 попол. Аб. 16. Ціни найнижчі „Неоправдана година"; год. 8. веч. Аб. 19. Виступ Софії Чапілінської „Гарна історія".

Понеділок, 8. VI. год. 8. веч. Театр „Редута". Виступ Олександра Венгерка „Вояк і герой".

Театр Ріжнородностей:

Понеділок, 8. VI. год. 8. веч. Аб. 19. Виступ Софії Чапілінської „Гарна історія".

Кіна.

АПОЛЬО: „Співець волі".
АТЛЯНТИК: „Тайна чорної кімнати" з Бор. Карловим.
ВАНДА: „Франкенштайнів поворот", „Чи Люціна то дівчина?"
ГРАЖИНА: „Хрестоносні походи".
КАСІНО: „До побачення, гарна пані!"
КОПЕРНИК: „Молочна дорога" з Гар. Льойдом.
МАРУСЕНЬКА: „За гріхи".
МІРАЖ: „Останні дні Помпеїв".
МУЗА: „Бавнті".
ПАН: „Дівча з Будапешту".
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Принагідний роман" (Слезак, Ольга Чехова).
РАЙ: „Циганський барон".
СВІТ: „Циганський барон".
СТИЛЕВЕ: „Хто останній цілує" і ревія.
ТОН: „Бездонні" з Патом і Паташоном.
УТІХА: „Пригоди невдачника" і ревія.
ХИМЕРА: „ имери гарної жінки".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Мексик.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Закордонне радіо.

Середа, 3. червня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 19.05 „Дер Шельм фон Берген" оп. Голенія, 22.10 Популярна музика, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт фільг. орх., 21.00 Концерт ленінградського хору, **Париж** (1648) 11.00 Симф. музика, 17.30 Орх. концерт. 20.00 Сонати фр. композиторів, **Білгород** (437,3) 13.15 Віольонч. ресітель, 17.15 Популярні мельодії, 18.30 Хор, 22.20 Пісоньки. **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 20.45 Орх. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.30 Циг. музика, 18.00 Форт. ресітель, 21.15 Камер. концерт, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт на скр. і орх. а-дур Роде, **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 17.30 Сальон. орх., 19.00 Спів, 19.30 Солісти, 21.10 Циг. музика, 22.10 Орх. концерт, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Арфа, скрипка, 20.35 Концерт, **Рим** (420,8) 13.20 Легка музика, 22.10 Концерт хору Базиліки (релігійні, класичні та сучасні пісні).

Четвер, 4. червня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.25 Солісти, 18.15 Пісні, 20.05 Фільм. пробовники на два форт., 21.25 Мельорецитації, **Кошиці** (259,1) 20.55 Концерт хору „Глагол", **Прага** (470.2) 11.05 Сальонова музика, 17.35 Форт. ресітель, **Париж** (1648) 9.30 Орг. музика, 11.00 Розр музика, 20.00 Клявесиновий ресітель, **Білгород** 437,3) 17.00, 22.00 Пісні. 18.05 Популярні мельодії, **Берлін** (356,7) 8.30, 12.00, Концерт, 10.00 Нар. пісні, 18.00 Давні й нові оп. мельодії, 19.15 Форт. твори, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.00 Нар. пісоньки, 14.00, 16.00, 22.30 Музика, **Ляйпціґ** (382,2) 8.30 Концерт дутої орх., 18.00 Нар. музика. 22.20 Пісня чину, кантата Амбросіюса, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села. 13.15 Популярна музика, **Будапешт** (549,5) 13.00 Спів, віольончеля, 20.15 Концерт оп. орх., 22.05 Циг. музика, **Мілано** (368.6) 11.30 Легка музика, 17.15 Вокальний концерт, 20.50 „Дорета" оп. Шетріа, **Рим** (420,8) 13.20 Легка музика. 17.15 Солісти, 20.45 „Ловці перел" оп. Бізета.

Львівське радіо.

Середа, 3. червня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Авд. для шкіл, 8.10 Авд. для новобранців. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка й танкова музика, 12.50 Домашнє господарство, 12.55 Моди, 13.05 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 16.30 Господарські вістки. 15.45 „Ученик Айнеліпігеля" авд. для ст. дітей, 16.15 Концерт орх., 17.00 Арії та пісні в вик. Вал. Валевської в супр. форт., 17.25 Камеральний концерт, 17.50 Анекдоти з життя Міцкевича, 18.00 Сільва рерум. 18.05 Форт. ресітель, 18.25 Книжка на літниці, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка. 19.00 Капеля, пісоньки, 20.00 Технічна скринька, 20.15 Англійська музика з гр. пл., 20.30 Мандрівка мікрофону по провінції. 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Перша Шопенівська авдиція з циклю: Кандидати до міжнар. Шопенівського конкурсу: Варв. Шульфрідінова. 21.30 Муз. репортаж: Білі круки, 22.00, 22.05 Спортові вістки. 22.15 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Четвер, 4. червня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.40 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма, трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт, 12.55 Легка музика з гр. пл., 13.05 Популярний денник, 14.30 Господарські вістки, 15.45 Інтервю, з життя скавтів для ст. дітей, 16.00 Пісоньки для дітей у супр. форт., 16.15 Концерт орх., 16.50 Гигієна відживи дітей у літі, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Кути на Покутті, відчит, 18.10 Культурне й мист. життя столиці, 18.15 Ярно: Христя лісникіана, 18.25 Літер. попурі з гр. пл., 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Знову тасмна хвиля! Переживаємо авдицію" Бр. Вінавера, 19.30 Форт. ресітель, 20.00 Міжнар. кінні змагання, 20.30 Технічна скринька, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Пісні в супр. форт., 21.30 Камер. концерт (Моцарт), 22.00 Спортові вістки, 22.05 Спорт по містах і містечках, 22.15 Сальон. музика, 23.00 Легка й танкова музика.

БІРЖА

Варшава 2. 6. (ПАТ

Девізи

Бельгія 89.95, 90.13, 89.77, Берлін 213.45, 213.98, 212.92, Данціг 100.00, 99.80, Голляндія 359.30, 360.02, 358.58, Копенгаген 118.99, 118.41, Льондон 26.59, Н. Йорк 533 і 3/8, 533 і 3/8, Ню Йорк каб. 532, 533.25, 530.75, Осльо 133.50, 133.83, 133.17, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 22.00, 22.04, 21.96, Швайцарія 171.85, 172.19, 171.51, Відень 100, 98.09, Італія 42.10, 41.80, Гельсінки 11.75, 11.69, Еспанія 72.70, 72.40, Монтреаль 530.50, 5.8.

Гроші.

Купно — продаж: Бельги бельг. 90.13 — 89.70. Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри канадійські 5.30 — 5.26, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 172.19 — 171.35, Фльорени голяндські 360.02 — 358.60, Фунти англ. 26.69 — 26.50, Гульдени данц. 100.20 — 99.80, Кор. чеські 19.70 — 19.30, Корони данські 118.99 — 118.15, Корони норв. 133.83 Корони шведські 137.43 — 136.45, Ліри італ. 35.33, Марки фін. 11.75 — 11.50, Марки нім. 136 — 135, Пезети еспан. 63.50 — 62.50, Шил. австр. 99 — 98.

Акції.

Банк Польський 104, Ліліпоп 13 — 13.50 — 13.25, Стахновичі 35,50 — 35.75 — 35.25, Габербуш 48.50

Папери.

3-прц. інвест. 1. ем. 68. 2. ем. 68.75, серії непотовані, 5 конверсійна 52.75 — 53, 6 прц. дол. 77, 4 прц. пос. прем. дол. 50, 7 прц. стаб. 59 — 59.75.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 2-го червня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	1.95 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.00 „
1 л. молока	0.13 „
1 к. яєць	2.60—2.65 „

Тенденція на масло і на молоко удержана, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 30. VI. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвір'я птаховиварні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл. 1.15 зол.
Курята молоді товсті 1. кл. 1.75 „

Приймає кури в необмеженій кількості.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ЛІТНИЩА

Від 3. ЧЕРВНЯ ц. р. в Ямнім коло Яремча в домі Осипи Левкової над Прутом біля залізничої стації до винайму сонішні кімнати з цілоденним або частинним утриманням. Ближчі інформації у властительки. 2195 3—5

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

МАГІСТРУ фармації прийму на дуже скромних умовах до провінціональної аптики з короткою, бодай практикою. Зголошення з поданням умов, знимкою і коротким описом життя слади до „Діла" під „Аптика". 2200 2—2

РІЖНІ

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріали. Телефон 270-25. 2181 3—3

КАТОЛИЦЬКА РОБІТНЯ КОРСЕТІВ „KRAJOPRZEMYSŁ" Боїмів 1 — виконує на підставі найновіших взорів опаски, нагрудники, корсети — солідно, дешево, Приймає до направи, чищення. 2203 2-3

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА знаменні, з гарантією дешево продає Ганак, Пілсудського 21. 2130 8—1

100% ДОВІР'Я витворює в кожного все наше білля своїм фаховим кроєм, знаменитим викінченням і справді низькою ціною. Спеціяльну увагу звертаємо на наш великий вибір нових спортових сорочок, сорочок з двома комірами, піжам мужеських, жіночих і дитячих, а також багато інших актуальних артикулів, як ПЛАЩІ і КОСТЮМИ КУПЕЛЕВІ і т. п. на цей літній сезон. Фабрика Білля „АСТРА", Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2166 1—2

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.